

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมืองกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา

ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกประชากรโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) คือ นายกหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และนักวิชาการเกษตรหรือนักพัฒนาชุมชนประจำตำบล รวมทั้งหมด 102 คน จากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยาทั้งหมด (34 แห่ง) โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง เนื่องจากจำนวนประชากรในการศึกษาครั้งนี้มีไม่มาก ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะใช้จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหน่วยการศึกษาและทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพื่อนำผลไปศึกษาและวิเคราะห์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเมื่อเก็บข้อมูลแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ ใช้การคำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (statistical package for social science) ซึ่งสถิติที่ใช้ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (frequency), ค่าร้อยละ (percentage), ค่าเฉลี่ย (mean), ค่าฐานนิยม (mode), ค่าต่ำสุด (minimum), ค่าสูงสุด (maximum), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation), การวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ (multiple linear regression analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 15 ตัว คือ เพศ, อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา, พื้นที่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล, พื้นที่การเกษตรที่ถือครองการบริหารส่วนตำบลรับผิดชอบ, จำนวนประชากรทั้งหมด, จำนวนประชากรที่ทำการเกษตร, ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรที่ได้รับ, การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตร, การติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร, แหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร, ระยะเวลาที่ก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล, ตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลและจำนวนสมาชิกทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตัวแปรตาม คือ บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา ได้แก่ บทบาทด้านการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผนการพัฒนาการเกษตร บทบาทในการ

นำแผนการพัฒนากฤษฎไปใช้ในการดำเนินงานและบทบาทในการติดตามและประเมินผลการพัฒนากฤษฎ จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมืองการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยา

เพศ จากการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่ จำนวน 76 คน เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 74.5

อายุ จากการศึกษาพบว่าประชากรส่วนใหญ่อายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.18 ปี อายุต่ำสุด 25 ปี สูงสุด 67 ปี อายุเฉลี่ย 43.04 ปี

ระดับการศึกษา จากการศึกษาพบว่า มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 45.10

สถานภาพ จากการศึกษาพบว่า มีสถานภาพแต่งงาน คิดเป็นร้อยละ 75.49

พื้นที่ทั้งหมดในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล จากการศึกษาพบว่า มีพื้นที่ในเขตรับผิดชอบน้อยกว่า 100 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 61.76

พื้นที่ทำการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล จากการศึกษาพบว่า มีพื้นที่ในเขตรับผิดชอบน้อยกว่า 50 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 85.30

ประชากรทั้งหมดที่อยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวนตั้งแต่ 5,001 – 7,000 คน คิดเป็นละ 38.24

ประชากรที่ทำการเกษตรที่อยู่ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวนน้อยกว่า 3,000 คน คิดเป็นละ 61.76

ความรู้ด้านการเกษตร จากการศึกษาพบว่าประชากรในการศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับด้านการเกษตรในเรื่องระบบเกษตรยั่งยืน คิดเป็นร้อยละ 60.55

การฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตร ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 57.84

การติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการเกษตร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาส่วนใหญ่เคยได้รับการติดต่อและคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการเกษตร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 52.94

แหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตรของผู้ให้ข้อมูล จากการศึกษาพบว่า ได้รับข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตรจากวิทยุ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.91 คะแนน

ระยะเวลาที่ก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ระยะเวลาที่ก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งมา นาน 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.12

ตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล ตำแหน่งที่ประชากรตัวอย่างดำรงอยู่ในองค์การบริหาร ส่วนตำบลนั้นมีอยู่ 3 ตำแหน่ง ซึ่งผู้วิจัยได้สอบถามในแต่ละตำแหน่งอย่างละเท่าๆกันคือ 34 คน คิดเป็น ร้อยละ 33.33

จำนวนสมาชิกทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล มีสมาชิก 21-30 คน คิดเป็นร้อยละ 52.94

5.1.2 บทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร

จากการศึกษาระดับการมีบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรใน จังหวัดพะเยาในทุกๆด้าน พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยามีบทบาทต่อการพัฒนาการ เกษตรอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.50 และยังพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาท ด้านการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผนการพัฒนาการเกษตรอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.54 รองลงมาได้แก่บทบาทในการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 และบทบาทในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการ เกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.45

5.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมืองการ ปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการ พัฒนาการเกษตร

ผลจากการศึกษาพบว่า มี 2 ตัวแปร ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 ได้แก่ เพศ การ ติดต่อกับและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และ 1 ตัวแปร ที่มี ผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ได้แก่ แหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร ซึ่งสามารถสรุป เป็นสมการถดถอยพหุ ได้ดังนี้

$$\text{บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล} = 7.892 + 1.724(\text{เพศ}) + 1.257(\text{การติดต่อกับและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตร}) + .193(\text{แหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร})$$

ผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ คือ ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมืองการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับ บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา

5.1.4 ปัญหา อุปสรรค และความต้องการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร ในจังหวัดพะเยา

1) ระดับความรุนแรงของปัญหา และอุปสรรค ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร

จากการศึกษาระดับของปัญหา อุปสรรค และความต้องการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร พบว่า ปัญหาอุปสรรคในด้านงบประมาณไม่เพียงพออยู่ในระดับมากที่สุดที่ 2.45 ส่วนปัญหาและอุปสรรคในด้านความขัดแย้งระหว่างเพื่อนร่วมงานภายในองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรุนแรงของปัญหาในระดับน้อยที่สุดเท่ากับ 0.69 โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 1.42

2) ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูล ปัญหาอุปสรรค

พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลประสบปัญหาในเรื่องนโยบายของรัฐบาลที่มีความไม่แน่นอน ทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการสนับสนุนด้านการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรยังไม่มี การบูรณาการ หรือจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดแคลนบุคลากรที่จะมารับผิดชอบด้านการเกษตร โดยตรง และปัญหาหลักขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ งบประมาณในการดำเนินการตามโครงการด้านเกษตรมีไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

พบว่า ในองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการศึกษาสภาพปัญหาด้านการเกษตรภายในตำบลก่อนมีการทำแผนพัฒนาการเกษตร เพราะจะสามารถแก้ปัญหาด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรได้อย่างถูกต้อง และองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรให้มากขึ้น รวมไปถึงการเพิ่มบุคลากรทางด้านเกษตรเกษตร ที่มีความรู้ความสามารถ และตระหนักในหน้าที่ในการพัฒนาการเกษตร และควรมีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาการเกษตรให้มากขึ้น โดยดูตามความเหมาะสมของโครงการพัฒนาการเกษตรของตำบลในขณะนั้น

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร เพื่อ

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมืองกับ บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร ตลอดจนศึกษาปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผนการพัฒนาการเกษตร

จากการศึกษาพบว่า ระดับของบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผนการพัฒนาการเกษตรอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.54 โดยมีการร่วมจัดทำ แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 3 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในการ กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม และงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.70 แสดงว่าองค์การบริหารส่วน ตำบลส่วนใหญ่ปฏิบัติตามบทบาทที่ถูกกำหนดไว้ (role prescriptions) คือ การมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาตำบล 3 ปี เนื่องจากแผนพัฒนาตำบลต้องผ่านการเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ก่อนมีการนำไปใช้ อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลได้ปฏิบัติตามบทบาทที่ปฏิบัติจริง (role descriptions) คือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม และงบประมาณ เนื่องจากแผนงาน โครงการ กิจกรรม และงบประมาณนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดทำขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการ ดำเนินงานพัฒนาต่อไป ส่วนการมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนากลุ่มหรือสหกรณ์ทางการเกษตร มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 1.29 แสดงว่า การวางแผนในการพัฒนากลุ่มหรือสหกรณ์ทางการเกษตรไม่ได้ เป็นหน้าที่หลักที่จะต้องดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบล

5.2.2 บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปใช้ดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล

จากการศึกษาพบว่า ระดับของบทบาทในการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปใช้ดำเนินงานอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.50 โดยคะแนนการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการพัฒนาตำบลใน ด้านการเกษตร และการให้ประชาชนและเกษตรกรได้มีส่วนในการตัดสินใจวางแผนพัฒนาทางด้านการ เกษตร มีค่ามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.57 รองลงมาเป็น การนำแผนพัฒนาการเกษตรไปช่วยกระตุ้นให้ เกิดความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหาด้านการเกษตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.56 แสดงว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ได้นำแผนพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านการเกษตรระดับ ตำบล รวมทั้งเปิด โอกาสให้ประชาชนและเกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการวางแผน พัฒนาการเกษตร เพื่อให้ประชาชนและเกษตรกรในตำบลได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการเกษตรมากที่สุด และยังเป็น การกระตุ้นให้เกิดความคิดริเริ่มที่จะแก้ไขปัญหาด้านการ เกษตรที่เกิดขึ้นร่วมกัน

5.2.3 บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการติดตามประเมินผลการพัฒนาการเกษตร

ผลการศึกษาพบว่า ระดับของบทบาทในการติดตามประเมินผลการพัฒนาการเกษตรอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.45 โดยคะแนนการนำผลการปฏิบัติงานตามแผนที่ผ่านมาแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นมีค่ามากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.57 รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในการสรุปผลการปฏิบัติงานของแผนการและโครงการต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.52 แสดงว่าองค์การบริหารส่วนตำบลหลังจากที่ได้มีการวางแผนการพัฒนาการเกษตร และการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปดำเนินงานแล้ว ยังมีการสรุปผลการปฏิบัติงานของแผนงานและโครงการต่างๆ และนำผลการปฏิบัติงานตามแผนเหล่านั้นมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อเป็นการพัฒนารูปแบบในการส่งเสริมและการพัฒนาการเกษตรครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ยังขาดการตั้งกระทู้ถามเกี่ยวกับแผนงานและโครงการที่ได้มีการทำไปแล้ว ซึ่งอาจทำให้เกิดความท้อใจหรือการแก้ไขปัญหาที่ไม่ตรงจุดในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานหรือโครงการต่างๆที่ผ่านมา

5.2.4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการเมืองการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ เพศ และปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ การติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวกับการเกษตร และแหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร มีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร จากการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีบทบาทต่อการพัฒนาการเกษตรในระดับมาก ทั้งในด้านบทบาทการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และการวางแผนการพัฒนาการเกษตร บทบาทในการนำแผนพัฒนาการเกษตรไปใช้ในการดำเนินงาน และบทบาทในการติดตามและประเมินผลการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ เพศ มีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเชิงบวก แสดงว่า เพศชายมีบทบาทมากกว่าเพศหญิงในการพัฒนาการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล อาจเป็นเพราะผู้ที่ทำงานในองค์การบริหารส่วนตำบลหรืองานที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย

ปัจจัยทางสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และแหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร จากการศึกษาพบว่า การติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเชิงบวก แสดงว่า ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบล

มีการติดต่อและได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเกษตรบ่อยครั้ง ก็จะส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทต่อการพัฒนาการเกษตรมาก ซึ่งสอดคล้องกับระดม (2541) ได้ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารและจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นในจังหวัดน่าน พบว่า จำนวนครั้งที่สมาชิกผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าร่วมกิจกรรมด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับกลุ่มประชาคมตำบล NGO หรืออื่นๆ ทำให้ผู้บริหารได้รับรู้ รับทราบ และมีความเข้าใจ เห็นความสำคัญของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับศิริพร (2545) ได้ศึกษาบทบาทที่คาดหวังของสมาชิกสตรีองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การได้รับการอบรมหรือการแนะนำจากเจ้าหน้าที่เรื่องความรู้ที่เกี่ยวกับการเกษตรจะทำให้สมาชิกที่เป็นสตรีของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีการแสดงออกในด้านบทบาทการพัฒนาการเกษตรที่สูงขึ้น

แหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร มีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเชิงบวก แสดงว่า ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตรจากแหล่งข่าวสารต่างๆ มาก ก็จะส่งผลให้มีบทบาทในด้านการพัฒนาการเกษตรมาก ซึ่งสอดคล้องกับพรรณี (2545) พบว่าเกษตรกรต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบล สนับสนุนการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การเพิ่มพูนความรู้ เทคนิค วิธีการ ประสิทธิภาพต่างๆ ให้แก่เกษตรกร เพื่อพัฒนาปริมาณและคุณภาพสินค้าการเกษตร ตลอดจนเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรอีกด้วย และสอดคล้องกับนภาพร (2549) ได้ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการสนับสนุนศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรประจำตำบลในจังหวัดลำพูน พบว่า เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ที่ได้รับอบรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ได้แก่ เรื่องลำไย เรื่องปุยชีวภาพ ดูงาน โครงการหลวง และการอบรมด้านการเกษตรในการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น จะส่งผลให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรดีขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

ผลการวิจัยเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา ผู้วิจัยขอเสนอแนะจากการวิจัยดังนี้

- 5.3.1 จากการศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลกว่าร้อยละ 10 ไม่มีบทบาทในการกำหนดนโยบายโดยตรง และมีระดับบทบาทในการมีส่วนร่วมวางแผนการพัฒนากลุ่มหรือสหกรณ์ทางการเกษตรน้อย เช่นเดียวกันกับการมีระดับบทบาทในการตั้งกระทู้ถามเกี่ยวกับแผนงานและโครงการ ดังนั้น จึงเห็นควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น การจัดการประชุมเสวนา การทำประชาคม รวบรวมความคิดเห็น รวมทั้ง

อาจจัดให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้ที่รับผิดชอบปฏิบัติงานด้านการวางแผน เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมและมีประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

5.3.2 จากการศึกษาแหล่งข่าวสารและความรู้ด้านการเกษตร พบว่า ภายใน 1 ปี ผู้ให้ข้อมูลจาก องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับข่าวสารจากวิทยุเป็นหลัก และมีความถี่ในการรับข่าวสาร รวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลจากองค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดพะเยา ได้รับหรือเข้าถึงแหล่งข่าวสารดังกล่าวยังไม่กว้างขวาง จึงเห็นควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลกระตุ้นการรับรู้ หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสาร ประเภทต่างๆเพิ่มมากขึ้น เช่น จดหมายข่าว นิทรรศการ หรืออินเทอร์เน็ต เป็นต้น เพื่อให้ ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรที่ทันสมัยอยู่เสมอ

5.3.3 จากการศึกษาปัญหา และอุปสรรคขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตร พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นขององค์การบริหารส่วนตำบล เกิดจากความไม่แน่นอนของนโยบาย รัฐบาลจึงทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการสนับสนุนด้านการเกษตร และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับการเกษตรยังไม่มีการบูรณาการ หรือจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบล อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดแคลนบุคลากรที่จะมา รับผิดชอบด้านเกษตรโดยตรง และปัญหาการขาดแคลนงบประมาณด้านการเกษตร ดังนั้น จึงเห็นควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำแผนโครงการพัฒนาการเกษตรให้ชัดเจน รวมไปถึงการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับโครงการที่ได้วางแผนขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยง ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ และยังคงผลักดันให้หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับ การเกษตร และเกษตรกรให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของ องค์การบริหารส่วนตำบลด้วย เพื่อจะได้ร่วมกันแก้ไขและพัฒนาการเกษตรได้อย่างมี ประสิทธิภาพ อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลควรพิจารณา หรือพัฒนากระบวนการ กัดเลือกบุคลากรให้เข้ามาทำงานในด้านการเกษตรโดยตรง เช่น โดยการสอบคัดเลือก จากส่วนกลาง หรือจากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดสอบคัดเลือกเอง ซึ่งในจังหวัดพะเยามี นักวิชาเกษตรประจำองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่น้อยมาก เมื่อเทียบกับพื้นที่ทำการเกษตร ที่แต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลต้องรับผิดชอบ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการตั้งกรอบ งบประมาณรองรับด้วย

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การศึกษาเกี่ยวกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาการเกษตรในจังหวัดพะเยา ให้ครอบคลุมทุกแง่มุม และบังเกิดผลดีแก่องค์การบริหารส่วนตำบล และเกษตรกรมากยิ่งขึ้น จึงมีข้อเสนอแนะในการวิจัยเพิ่มเติมครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

5.4.1 ควรมีการศึกษาสัดส่วนงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำมาพิจารณาถึงความเหมาะสมในการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานด้านต่างๆ

5.4.2 ควรมีการศึกษาเรื่องการบริหารงานด้านการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นตัวเปรียบเทียบ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีการบริหารงานด้านการเกษตรเป็นอย่างไร มีความแตกต่างกันหรือไม่ เป็นต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved